

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๘/๔๐๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ7362
วันที่ : ๑4504/55
วันที่ : 08 พ.ย. 55 เวลา : 11:04

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/ ๑๐๐ ถ.นนทบุรี ๑

อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. The Free Trade Agreement between the Government of Kingdom of Thailand and the Government of the Republic of Chile

๒. คำแปลอย่างไม่เป็นทางการของความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลีมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙๐

เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลี หรือเรียกสั้นๆ ว่า ความตกลงการค้าเสรีไทย - ชิลี เกิดขึ้นจากการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีของไทย (พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร) กับประธานาธิบดีของชิลี (Mr. Ricardo Lagos Escobar) ระหว่างการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๑๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑.๑.๒ ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับชิลี (Thailand-Chile Joint Study on the Feasibility of a Free Trade Agreement) โดยครอบคลุมประเด็นการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และสรุปผลการศึกษาเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ พบว่าการทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี จะทำให้เกิดการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างสองฝ่ายเพิ่มมากขึ้น

๑.๑.๓ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ดำเนินการตามบทกำหนดภายได้มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งจัดทำกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี โดยได้รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๙๐

แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ต่อมา ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามลำดับ กรอบเจรจาดังกล่าว มีสาระสำคัญเพื่อเป็นการขยายโอกาสในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย รวมทั้งโอกาสการลงทุนในชีลีและ เพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ

๑.๑.๔ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชุมเตรียมการหารือร่วมกับภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำท่าทีการเจรจาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มมีการเจรจาจัดทำความตกลงดังกล่าว มากกว่า ๑๐ ครั้ง เช่น การประชุมเตรียมการกรอบ FTA ไทย - ชิลี ครั้งที่ ๑ - ๖ จัดโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และประชุมคณะทำงานจัดทำแผนการปรับปรุงภาษีศุลกากรเพื่อเปิดเสรีทางการค้า (ผศค.) จัดโดยสำนักงาน เศรษฐกิจการค้า

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบนำเสนอ กรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเริ่ม การเจรจา และที่ประชุมรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงมติให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจา ความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ในช่วงการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค ณ ประเทศญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรีของไทย (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) และประธานาธิบดีของชิลี (นายเซบัสเตียน ปิเญร่า เอเชนิก) ร่วมกันประกาศเปิดการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ สาธารณรัฐชิลี และหลังจากนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันดำเนินการเจรจาอย่างเป็นทางการทั้งหมด ๖ ครั้ง โดยใน การเจรจาครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ กรุงซานติอาโก สาธารณรัฐชิลี ทั้งสองฝ่าย สามารถสรุปผลการเจรจาในภาพรวมได้ทั้งหมด

๑.๓.๒ นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) และประธานาธิบดีของชิลี (นายเซบัสเตียน ปิเญร่า เอเชนิก) ได้พบหารือทวิภาคีระหว่างกันเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ในช่วงการประชุมผู้นำ เศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๒๐ ที่นครวลาดิวอสต็อก ประเทศรัสเซีย โดยผู้นำทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมยินดีที่ได้ ทราบว่าสาระและงานด้านเทคนิคของการเจรจาได้ลุล่วงแล้ว ผู้นำทั้งสองคาดว่าเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการ ภายในที่จำเป็น ก็จะสามารถลงนามในความตกลงได้ก่อนสิ้นปีนี้

๑.๓.๓ กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการให้ข้อมูลและเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ รวมถึงการเข้าร่วมการสัมมนาต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผลการเจรจา เช่น การสัมมนาโต๊ะ กลม เรื่อง “โอกาสด้านการค้าการลงทุน ไทย - ชิลี” เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับชิลีถือเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลต่อความมั่นคงทาง เศรษฐกิจหรือสังคมอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้าหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงเห็นควรให้นำผลการเจรจาเข้าสู่กระบวนการให้ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาเห็นว่า ควรเสนอให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องภายในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เนื่องจากการประชุมร่วมกันของรัฐสภา (สมัยสามัญทั่วไป) มีกำหนดปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญทั่วไปในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อ

๑) ให้สามารถมีการลงนามความตกลงฯ ตามที่ผู้นำทั้งสองฝ่ายได้ตั้งเป้าหมายไว้ คือภายในสิ้น พ.ศ. ๒๕๕๕

๒) เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับภายในช่วงต้น พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนของไทยได้รับประโยชน์จากการเปิดตลาดของซีลีให้กับไทยได้โดยเร็วที่สุด

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ความตกลงการค้าเสรีไทย-ซีลี เป็นความตกลงที่มีกรอบกว้าง (Comprehensive Agreement) โดยรวมข้อบทต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้าและการลงทุนในความตกลงฉบับเดียว ได้แก่ (๑) การค้าสินค้า (๒) พืชการศุลกากร (๓) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (๔) มาตรการปกป้องและเยียวยาทางการค้า (๕) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (๖) มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (๗) การค้าบริการ (๘) การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐ (๙) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และ (๑๐) ความโปร่งใส ส่วนข้อบทการลงทุนจะมีการเจรจาภายใน ๒ ปีนับจากความตกลงมีผลใช้บังคับ สาระสำคัญ มีดังนี้

- การค้าสินค้า

สินค้านำเข้าจากซีลีและไทย อย่างน้อยร้อยละ ๙๐ ของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจะลดภาษีลงเหลือร้อยละ ๐ ทันทีในวันที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ สำหรับสินค้าที่เหลืออีกร้อยละ ๑๐ ของรายการสินค้าทั้งหมด ทั้งสองฝ่ายมีหลักเกณฑ์วิธีการลดภาษีเป็นลำดับ กล่าวคือ (๑) ลดภาษีภายใน ๓ ปี (๒) ลดภาษีภายใน ๕ ปี และ (๓) สินค้าอ่อนไหว ลดภาษีในสินค้าที่เหลือภายใน ๘ ปี

ในการเปิดตลาด ซีลีตกลงที่จะยกเลิกภาษีให้กับสินค้าส่งออกสำคัญของไทยทันทีที่ความตกลงมีผลใช้บังคับในหลายรายการ ได้แก่ ยานยนต์ ปลาแปรรูป (ปลากระป๋อง) โพลีเมอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้าง โดยเฉพาะปูนซีเมนต์ เม็ดพลาสติก ยางและผลิตภัณฑ์จากยาง และอัญมณี เป็นต้น สินค้าดังกล่าวไทยส่งออกไปทั่วโลก แต่ยังส่งออกไปซีลีและประเทศอื่นๆ ในลาตินอเมริกาไม่มากนัก การยกเลิกภาษีทันทีจะทำให้ไทยสามารถแข่งขันได้ดีขึ้นและขยายการส่งออกได้เร็วขึ้น โดยตลาดซีลีเป็นตลาดสำคัญในลาตินอเมริกาที่มีศักยภาพที่จะรองรับการขยายการส่งออกสินค้าดังกล่าวของไทย สำหรับสินค้าชาวนั้น ซีลีจะทยอยยกเลิกภาษีนำเข้าให้แก่ไทยภายใน ๕ ปี ซึ่งดีกว่าที่ซีลีเปิดตลาดข้าวให้กับเวียดนามและจีน เป็นต้น

ในส่วนการเปิดตลาดสินค้าของไทย ไทยจะยกเลิกภาษีสินค้าวัตถุดิบขั้นต้นนับตั้งแต่วันที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ ซึ่งสินค้าส่งออกสำคัญของซีลีและไทยมีความต้องการนำเข้าอยู่แล้ว เช่น ทองแดง

สินแร่เหล็ก เป็นต้น รวมทั้งลตภาษีนวน จำนวน ๙ รายการในระดับเดียวกับที่ไทยจะเปิดให้ออสเตรเลีย (อัตราภาษีเป็นศูนย์ภายในปี ๒๕๕๘) ส่วนสินค้าแอลกอฮอล์ที่เหลือ ซิลิเนียมรับให้ไทยจัดเป็นสินค้าอ่อนไหวทั้งหมด (ใช้เวลา ๘ ปีในการลดภาษี) ทั้งนี้ สินค้าที่ซิลิเนียมส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าแร่ธาตุ ประมง และไวน์ และภาคธุรกิจที่เป็นหลักสำคัญของเศรษฐกิจซิลิเนียม คือ การค้าบริการ (Trade in Services)

ในการเปิดเสรีระหว่างกัน สินค้าของแต่ละฝ่ายที่จะได้รับสิทธิประโยชน์จะต้องมีคุณสมบัติของกฎถิ่นกำเนิดสินค้าที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันไว้ในแต่ละรายการ (Product Specific Rules: PSR) ทั้งนี้ โดยทั่วไปทั้งสองฝ่ายกำหนดให้ใช้วัตถุดิบภายในไทย/ซิลิเนียมเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Qualifying Value Content) ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๔๐ ของราคาสินค้า

- การค้าบริการ

ทั้งสองฝ่ายได้สรุปผลทั้งด้านข้อบทและการเปิดตลาดการค้าบริการ โดยภาพรวม ไทยเสนอเปิดตลาดการค้าบริการให้ซิลิเนียมในระดับที่ใกล้เคียงกับการเปิดตลาดของไทยภายใต้กรอบอาเซียน (ข้อผูกพันการค้าบริการอาเซียน ชุดที่ ๘) คือ ให้ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด โดยบริษัทนั้นต้องมีคนไทยถือหุ้นที่เหลือ (๓๐%) และกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารบริษัทต้องเป็นคนสัญชาติไทยและมีถิ่นพำนักในประเทศไทย นอกจากนี้ ไทยเปิดตลาดในบางสาขาที่ไทยได้เปิดตลาดให้ออสเตรเลียแล้วในกรอบ FTA ไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA) ในสาขาที่ไทยต้องการ know how จากต่างชาติ เช่น บริการให้คำปรึกษาด้านการจัดการ ก่อสร้างสาธารณูปโภค ขณะที่ ซิลิเนียมเปิดตลาดโดยอนุญาตให้ไทยเข้าไปลงทุนเกือบทุกสาขาบริการได้ถึงร้อยละ ๑๐๐ โดยตอบสนองข้อเรียกร้องของไทยในการเปิดตลาดเพิ่มเติมให้ไทยมากกว่าในกรอบ WTO ได้แก่ บริการด้านกฎหมาย บริการให้คำปรึกษาด้านการออกแบบ/วิศวกรรม บริการด้านคอมพิวเตอร์ บริการค้าส่ง/ค้าปลีก บริการเกี่ยวเนื่องภาคการผลิต ส่วนบริการนวดแผนไทยและบริการกีฬา/นันทนาการ รวมถึง มวยไทย ซิลิเนียมเปิดตลาดให้ไทยมากกว่า FTA อื่นๆ ที่ซิลิเนียมเป็นภาคี

ประเด็นพิจารณาการเปิดตลาดแอลกอฮอล์ของไทยให้กับซิลิเนียม

ซิลิเนียมขอให้ไทยเปิดตลาดไวน์จำนวน ๙ รายการในระดับเท่ากับที่ไทยเปิดตลาดให้ประเทศที่ไทยมี FTA ด้วย หรืออย่างน้อยให้เท่ากับออสเตรเลียภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย (TAFTA) คือ ลดภาษีลงเหลือร้อยละ ๐ ในพ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

กระทรวงพาณิชย์ขอชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ขนาดตลาดแอลกอฮอล์ของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากต่างประเทศ โดยมีการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกี้จำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ เบียร์ และไวน์ เมื่อเทียบปริมาณสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศกับสินค้านำเข้าแล้ว เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้ามีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ ๒.๒๔ ของปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศระหว่างพ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒ เช่น ในพ.ศ. ๒๕๕๒ มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศจำนวน ๒,๕๓๔.๐๓ ล้านลิตร^๑ ในขณะที่มีการนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (วิสกี้

^๑ กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

เปียร์ และไวน์) รวมกันมีจำนวน ๔๖.๔๘ ล้านลิตร^๒ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑.๘ ของปริมาณการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ

๑.๑ การนำเข้าสินค้าไวน์ แหล่งนำเข้าสำคัญของไวน์ (HS ๒๒๐๔) ได้แก่ สหภาพยุโรป (ร้อยละ ๔๙.๕)^๓ ออสเตรเลีย (ร้อยละ ๓๓.๓), ชิลี (ร้อยละ ๖.๔), สหรัฐฯ (ร้อยละ ๕.๖) และแอฟริกาใต้ (ร้อยละ ๕.๖) สินค้าไวน์ที่ชิลีเรียกร้องให้ไทยเปิดตลาด ๙ รายการ ไทยมีการนำเข้าจากชิลีคิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย ๒.๑๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ^๔ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ ๖.๔๒

๑.๒ การเปิดตลาดสินค้าไวน์ ๙ รายการในกรอบ FTA อื่นๆ
ที่ผ่านมามีไทยได้เปิดตลาดสินค้าแอลกอฮอล์ให้ประเทศคู่ภาคีอื่นแล้วโดยมีรายละเอียดดังนี้

กรอบเจรจา FTA	ระยะเวลาที่ไทยจะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่คู่ภาคี
อาเซียน, FTA อาเซียน – จีน	ปัจจุบันภาษีเป็นศูนย์แล้ว
FTA อาเซียน – เกาหลีใต้	ปัจจุบันภาษีเป็นศูนย์แล้ว
FTA ไทย – ออสเตรเลีย	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่ออสเตรเลียในพ.ศ. ๒๕๕๘
FTA ไทย – นิวซีแลนด์	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่นิวซีแลนด์ในพ.ศ. ๒๕๕๘
FTA ไทย –เปรู	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่เปรูภายในพ.ศ. ๒๕๕๙
FTA ไทย – ญี่ปุ่น	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่ญี่ปุ่นภายในพ.ศ. ๒๕๖๐
FTA อาเซียน – ญี่ปุ่น	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่ญี่ปุ่นภายในพ.ศ. ๒๕๖๑
FTA อาเซียน – ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์	จะลดภาษีเป็นศูนย์ให้แก่ออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ในพ.ศ. ๒๕๖๓

๒) มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่องยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ซึ่งเป็นนโยบายแบบองค์รวมในเรื่องการควบคุมขนาดและความรุนแรงของปัญหาจากการบริโภคแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๑๖ มาตรการ โดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเจรจา FTA เป็นเพียงมาตรการหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๕ คือ ข้อ ๕.๕.๔ มาตรการปกป้องความเข้มแข็งของนโยบายแอลกอฮอล์จากผลกระทบของข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่ (๑) การพิจารณาสนับสนุนการถอนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบริการที่เกี่ยวข้องออกจากข้อตกลงการค้า และ/หรือการละเว้นการบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าเป็นรายชื่อสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยให้มีกระบวนการที่มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและคำนึงถึงผลกระทบในทุกมิติ (๒) สนับสนุนการป้องกันนโยบายแอลกอฮอล์จากผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรี รวมถึงพิจารณาพัฒนาโยบายแอลกอฮอล์ของประเทศเพื่อชดเชยผลกระทบหากหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยต้องเน้นที่มาตรการที่มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า เช่น การปรับเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อชดเชยภาษีศุลกากร

^๒ World Trade Atlas

^๓ แหล่งนำเข้าไวน์ที่สำคัญของไทยในสหภาพยุโรป ได้แก่ ฝรั่งเศส (ร้อยละ ๓๙.๕) อิตาลี (ร้อยละ ๗.๔) สเปน (ร้อยละ ๐.๘) สหราชอาณาจักร (ร้อยละ ๐.๗) เยอรมัน (ร้อยละ ๐.๔)

^๔ World Trade Atlas

ที่ลดลง (๓) พัฒนาระบบการต่อรองข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้โปร่งใส และมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยลดอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมจาก อุตสาหกรรมสุรา (๔) พัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันของสังคมทุกภาคส่วนถึงผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรีที่มีต่อ สินค้าที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

รายงานยุทธศาสตร์ของสมาชิสดังกล่าวประกอบด้วยหลายมาตรการ และได้เสนอแนวทางการดำเนินการสำหรับหน่วยงานเกี่ยวข้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะที่ไม่ใช่ข้อกำหนด เข้มงวดที่หน่วยงานต้องถือปฏิบัติหรือเป็นการเสนอแนะแนวทางให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการตามเหตุอัน เหมาะสมและเป็นประโยชน์กับประเทศ โดยให้มีกระบวนการเปิดให้มีส่วนร่วมและคำนึงถึงผลกระทบในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นของการจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ ที่ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ นำไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบในทุกมิติ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การปฏิบัติทางการค้าอย่างเท่าเทียมระหว่างประเทศคู่ค้า และการแข่งขัน ทางการค้าที่เป็นธรรม เป็นต้น

การพิจารณาผลในภาพรวมของการจัดทำความตกลง FTA ไทย – ชิลี

(๑) มิติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แผนปฏิบัติการบูรณาการภูมิภาคลาตินอเมริกา พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ เสนอโดยกระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของไทยในการดำเนินการด้านความสัมพันธ์กับภูมิภาคลาตินอเมริกาแบ่งเป็น ๔ ส่วน ซึ่งการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี ถือเป็นหนึ่งในแผนปฏิบัติการที่ไทยต้องผลักดันเพื่อตอบสนองต่อ เป้าหมายส่วนที่ ๒ คือ การส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้า ความตกลงการค้าเสรีไทย – ชิลี จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สะท้อนถึงการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย – ชิลีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูต ในปี ๒๕๕๕

(๒) มิติด้านหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย – ชิลี จะเป็นปัจจัยเสริมสำคัญตามที่ชิลีได้กำหนดให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการเข้ามาทำการค้าและการลงทุนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ โดยชิลีได้กำหนดให้ไทยเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partner) ในการเป็นฐาน การผลิต การกระจายสินค้าและการตลาดไปยังประเทศในภูมิภาคอาเซียน และภูมิภาคอื่นใกล้เคียง เช่น ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในพ.ศ. ๒๕๕๘ ดังจะเห็นได้จากเมื่อ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักงานส่งเสริมการค้าของชิลี (ProChile) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการค้า สินค้าและบริการของชิลี ได้เปิดสำนักงานฯ จากเวียตนามและเปิดสำนักงานที่กรุงเทพฯ แทน

(๓) มิติการค้าและการลงทุน ในพ.ศ. ๒๕๕๔ ชิลีเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๔๗ ของไทย (อันดับที่ ๓ ในภูมิภาคลาตินอเมริกา รองจากบราซิลและอาร์เจนตินา) ชิลีเป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทยอันดับที่ ๔๗ และเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ ๔๒ ของไทย ในขณะที่ไทยเป็นตลาดส่งออกของชิลีอันดับที่ ๓๐ และเป็นแหล่งนำเข้า อันดับที่ ๑๘ ของชิลี ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) การค้ารวมมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๔๗๐ ล้าน เหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการค้าเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๐.๑๙ ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทยใน พ.ศ. ๒๕๕๔

การคำนวณมีมูลค่า ๘๗๔.๖๑ ล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ร้อยละ ๖.๘ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า ๑๕๙.๖๖ ล้านดอลลาร์ฯ ไทยส่งออกมูลค่า ๕๑๗.๑๓ ล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕๘ จาก พ.ศ. ๒๕๕๓ นำเข้ามูลค่า ๓๕๗.๔๘ ล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑๖ จากพ.ศ. ๒๕๕๓ จากผลการศึกษาตามแบบจำลองเศรษฐกิจมิติบนพื้นฐานข้อมูลการค้าระหว่างไทยและซีลีในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า การจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ซีลีจะทำให้โอกาสการส่งออกสินค้าไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๒๖ และซีลีส่งออกมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๔๔ โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า โดยเฉพาะสินค้ายานยนต์ ปลากระป๋อง ยางและผลิตภัณฑ์ยาง ปูนซีเมนต์ และเม็ดพลาสติก โดยคาดว่า ไทยจะสามารถเพิ่มการส่งออกยานยนต์ได้ร้อยละ ๙.๘๙ และคาดว่าจะสร้างโอกาสการส่งออกสินค้าที่ไทยยังไม่เคยมีการส่งออกไปซีลี เช่น ข้าว อัญมณี เครื่องนุ่งห่ม กระเบื้อง และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

ในส่วนของไทย การทำความตกลงการค้าเสรีกับซีลีจะทำให้ซีลีเป็น gateway ที่สำคัญของไทยในทวีปลาตินอเมริกา โดยไทยจะได้รับประโยชน์จากการที่ซีลีได้ดำเนินนโยบายการเจรจาเขตการค้าเสรี (FTAs) อย่างเข้มข้น (คล้ายคลึงกับสิงคโปร์ซึ่งมีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าและได้ใช้นโยบายการทำความตกลงการค้าเสรีเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างพันธมิตรและเจาะตลาด) ทำให้มีเครือข่ายทางการค้าและการลงทุนอย่างกว้างขวางทั้งกับประเทศอื่นๆ ในทวีปลาตินอเมริกาและประเทศในภูมิภาคอื่นทั่วโลก ปัจจุบัน ซีลีได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๒๒ ฉบับ รวบรวม ๖๐ ประเทศ เช่น สหรัฐฯ เกาหลีใต้ จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป เป็นต้น ส่วนในอาเซียน ซีลีได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างสิงคโปร์ บรูไน นิวซีแลนด์ในกรอบ Trans-Pacific SEP และจัดทำความตกลงการค้าเสรีทวิภาคีกับมาเลเซียและเวียดนามเสร็จสิ้นแล้ว

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ให้ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์วิจัยโครงการศึกษาความตกลงการค้าเสรีไทย – ซีลี สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

โครงสร้างการผลิตสินค้าของสองประเทศมีลักษณะเกื้อหนุนกัน ดังนั้น การจัดทำความตกลงการค้าเสรีจะสนับสนุนความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจซึ่งกันและกัน สินค้าที่คาดว่าไทยจะส่งออกไปซีลีเพิ่มขึ้นในสัดส่วนสูงภายหลังการลดอัตราภาษีนำเข้า ได้แก่ สินค้าประเภทยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และข้าว และสินค้าที่คาดว่าไทยจะนำเข้าจากซีลีเพิ่มขึ้นสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ สินแร่และหัวแร่เซอร์โคเนียม อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ และพลาสติกแข็งแข็ง และไทยยังสามารถใช้ซีลีเป็นประตูการค้าสู่ลาตินอเมริกาอีกด้วย นอกจากนี้ ผลต่อการค้าภาคบริการจะเป็นบวก เนื่องจากโครงสร้างการผลิตในภาคบริการของสองประเทศแตกต่างกัน สาขาบริการหลักที่น่าจะได้ประโยชน์และมีโอกาสในการขยายการค้าระหว่างกัน คือ บริการท่องเที่ยว การขนส่งและโลจิสติกส์ โดยไทยมีจุดแข็งด้านการบริการด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดตั้งบริษัทนำเที่ยว ร้านอาหาร โรงแรม ฯลฯ

๖. ผลกระทบ

ไทยและซีลีได้สรุปผลการเจรจาทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ซีลี ซึ่งมีความสมดุลในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน และความตกลงการค้าเสรีนี้ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จำเป็นต่อการสร้าง

ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ หากขาดเครื่องมือดังกล่าวจะทำให้ไทยเสียเปรียบคู่แข่งที่มีความตกลงการค้าเสรีกับซิติอยู่แล้ว เช่น ญี่ปุ่น จีน สิงคโปร์ มาเลเซียและเวียดนาม เป็นต้น ส่วนสินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปิดตลาดกับซิติ ได้แก่ อุ่นสด และสินค้าปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง เป็นต้น แต่จะอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากสินค้าเหล่านี้บางส่วนเป็นการนำเข้าทดแทนสินค้านำเข้าจากประเทศอื่น (หันเหการนำเข้า) ไม่ใช่การนำเข้าเพิ่มขึ้นที่แท้จริง และในสินค้าปลาสดแช่เย็นแช่แข็งนั้น ไทยได้เจรจาโดยมีการเปิดตลาดที่ใช้ระยะเวลายาวนานที่สุดตามกรอบการลดภาษี เพื่อให้มีเวลาในการปรับตัวภายในประเทศ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นหน่วยงานต่างๆ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นต้น ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวมความเห็น

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง กำหนดว่าหนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ ขออนุมัติยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เกี่ยวกับมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่องยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ข้อ ๕.๕.๔ มาตรการปกป้องความเข้มแข็งของนโยบายแอลกอฮอล์จากผลกระทบของข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ

๑๐.๒ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติการลงนามความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐซิติ ก่อนนำเสนอความตกลงฯ เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาตาม มาตรา ๑๙๐ เพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อผูกพันไทยต่อไป

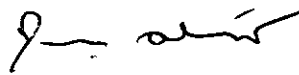
๑๐.๓ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามในความตกลงฯ ข้างต้น และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำ ที่มีสาระสำคัญในความตกลงฯ นี้และไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้ผู้ลงนามใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๑๐.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามความตกลง

๑๐.๕ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นตามข้อ ๑๐.๒ แล้ว มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการกระบวนกรภายในประเทศเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามความตกลงฯ และมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือแจ้งการมีผลใช้บังคับของความตกลงฯ ข้างต้นเมื่อประเทศไทยได้ดำเนินการตามกระบวนกรภายในเสร็จสิ้นแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนที่สุดด้วย
จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖

E-mail dtn.btn@gmail.com